

SZAKMACSOPORTOSALAPOZÓOKTATÁS AZ OKTATÁSSZAKMACSOPORTRA

11. évfolyam

Oktatási szakmacsoportos alapozó ismeretek	222 óra
Oktatási szakmacsoportos alapozó gyakorlatok	74 óra
Elmélet és gyakorlat	296 óra

12. évfolyam

Oktatási szakmacsoportos alapozó ismeretek	192 óra
Oktatási szakmacsoportos alapozó gyakorlatok	64 óra
Elmélet és gyakorlat	256 óra

OKTATÁSSZAKMACSOPORTOSALAPOZÓISMERETEK

11—12. évfolyam

Célok és feladatok

A szakmacsoportos alapozó oktatás lehetőséget nyújt a kiválasztott szakmacsoport szakmai elméleti ismereteinek elsajátítására, az érettségire való felkészülésre, a pályaválasztás, illetve szakirányú felsőfokú továbbtanulás előkészítésére és az érettségi utáni szakképzés megalapozására.

A tantárgy oktatásának célja, hogy megismertesse a tanulókkal az általános és személyiség-lélektan, a szociál-, fejlődés- és pedagógiai pszichológia korszerű ismeretanyagát.

Alakítsa ki a tanulók személyiségközpontú szemléletmódját és az önművelés igényét.

Nyújtson alapvető ismereteket önmaguk és mások megismeréséhez, a családi és társadalmi helyzetek értelmezéséhez a szocializációs folyamatokban.

Segítse elő a tudatos pályaválasztást.

Ismertesse meg a tanulókkal az általános pedagógia, a didaktika és a neveléstörténet alapvető műveltséganyagát, segítse a megalapozott, felelősségteljes pályaválasztási döntés kialakítását.

Alakítsa ki a korszerű pedagógiai szemléletmódot, és segítse elő a hatékony gyermeki személyiségfejlesztő munkát.

Fejlesztési követelmények

A tantárgy tanulása során fejlődjenek a tanulók szakmai tárgyak tanulásához szükséges képességei, így különösen az ismeretelemző-értékelő gondolkodás, az algoritmikus gondolkodás, az önálló ismeretszerzés képessége.

Fejlessze a szóbeli és az írásos kommunikációs képességeket, a számítástechnikai alkalmazási képességeket.

Fejlődjön, erősödjön meg a tanulók saját szakmai munkájukkal kapcsolatos kötelességtudata, felelősségérzete, igényessége, a szóbeli kommunikációban törekedjenek a szakmai nyelv szabatos és helyes használatára, írásos munkáikban az igényes külalakra.

Alakuljon ki a tanulóknál az önálló szakmai tanulás, feladatmegoldás képessége, érezzék meg a tanulási eredmények, sikerek értékét, örömet.

A tantárgyi tevékenység során folyamatosan erősödjék a tanulási és szakmai motiváció, váljon tudatos döntéssé a szakmaválasztás.

Ismerjék meg, fogadják el és tudatosan alkalmazzák a szakmai tevékenységek végzéséhez szükséges további magatartási szabályokat, magatartásformákat.

A szakmai tanulmányi tevékenység által alakuljon ki, fejlődjön, erősödjön a szakmához, a választott munkához, életpályához való kötődés.

Pszichológia:

A tanulók tudják meghatározni a pszichológia fogalmát, tárgyát, megjelölni helyét a tudományok rendszerében, tudják felsorolni és jellemezni a pszichológia alap- és alkalmazott tudományait, vizsgálati módszereit, alkalmazásukat.

Ismerjék a viselkedés biológiai alapjait, tudják értelmezni a lelki jelenségek és a magasabb idegműködés összefüggéseit, ismerjék az idegrendszer felépítését és működését.

Tudják meghatározni az érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezés, képzelet, gondolkodás, tanulás fogalmát, felsorolni fajtáikat, típusaikat, legyenek képesek megmagyarázni a képzelet, észlelés, emlékezés és álom összefüggéseit, tudják jellemezni a tanuláshoz kapcsolódó alapfogalmakat, a tanulás és emlékezés kapcsolatát.

A tanulók ismerjék a motiváció alapfogalmait, a humán motiváció jellemzőit, az érzelmek jellemzőit, fajtáit.

Tudják felismerni az érzelmek kifejeződése és a metakommunikáció kapcsolatát, értelmezni az érzelmek viselkedésre gyakorolt hatását.

Tudják értelmezni a különböző személyiségdefiníciókat, leírni a személyiségalakulás folyamatát.

Tudják definiálni a szociálpszichológia fogalmát, meghatározni helyét a tudományok rendszerében, leírni a szocializáció folyamatát.

A tanulók tudják leírni az interakció és kommunikáció folyamatát, értelmezni a verbális és nonverbális közlés viszonyát, felismerni a tanári kommunikációban a kongruencia jelentőségét, leírni a kommunikációs zavarokat.

Legyenek képesek összehasonlítani a fizikai és szociális észlelést, leírni és példában elemezni a külső és belső konfliktusokat, felsorolni a konfliktusok fajtáit, elemezni néhány konfliktust a lehetséges kiváltó okok és a beavatkozás lehetséges formáinak az összefüggésében.

Tudják felsorolni a tömeg és a csoport különbözőségeit.

Legyenek képesek definiálni a fejlődéspszichológia fogalmát, ismertetni néhány fejlődélméletet (Freud, Erikson, Piaget), értelmezni a filogenezis és ontogenezis lényegét.

Tudják felsorolni és bemutatni az egyes életszakaszokat (újszülött- és csecsemőkor, kisgyermekkor, óvodáskor, kisiskoláskor, serdülőkor, ifjúkor, felnőttkor, öregkor, aggkor).

Tudják meghatározni a pedagógiai pszichológia fogalmát, tárgyát, feladatát.

A tanulók lássák, hogy a család a szocializáció elsődleges eszköze.

Jelöljék meg a hospitalizáció lényegét és elkerülésének lehetőségeit.

Mutassák be a pedagógus személyiségét.

Pedagógia:

A tanulók tudják definiálni a pedagógia, a nevelés fogalmát, megjelölni tárgyát, megnevezni a pedagógia interdiszciplináris kapcsolatait.

Ismerjék a nevelés cél-, feladat- és eszközrendszerét, jellemezzék az egyes szükségleteket és azok életkor szerinti változását.

Legyenek képesek példát mondani a nevelés korlátjait képező külső vagy belső zavarokra.

Értelmezzék a nevelés folyamatát, a nevelési módszer fogalmát, tudják csoportosítani azokat. Jellemezzék a leggyakrabban előforduló nevelési nehézségeket és kezelésüket.

Tudják elmondani a szokás fogalmát, funkcióit.

Tudják az egészséges életmódra való nevelés alapelveit. Legyenek képesek elmondani, mit fejez ki a szeretet szükségletének kielégítése. A tanulók tudják értelmezni a frusztráció és az agresszió kapcsolatát, és ismerjék az agresszió elleni nevelés lehetőségeit.

Definiálják a család fogalmát, szerkezetét, funkcióját, típusait.

Ismertessék az óvoda, az iskola, a nevelőotthonok és a speciális intézmények célját, funkcióját, nevelőmunkáját.

Definiálják a játék fogalmát, ismertessék jellemző sajátosságait, nevelőértékét.

Mutassák be a munka személyiségfejlesztő hatását.

Definiálják a didaktika fogalmát, ismertessék alapfogalmait, az oktatás célját, tartalmát, követelményeit, valamint a tantervek fajtáit, jellemzőit.

Mutassanak rá a differenciálás szükségességére és lehetőségére. Ismerjék az oktatási módszer fogalmát, fajtáit és jellemzőit, tudják alkalmazni a hatékony tanulási módszereket.

11. évfolyam**Évi óraszám: 222 óra***Belépő tevékenységformák**Pszichológia:*

Az ismeretnyújtás és -feldolgozás mellett egyéni és csoportos tapasztalat- és adatgyűjtés.
 Szakirodalom feldolgozása, kiselőadások tartása.
 Aktív közreműködés a csoportmunkában (szociálpszichológiai témák feldolgozása).
 Az érzelem kifejeződésének szituációs játékokban való tanulmányozása, elemzése, jellemzőinek leírása.
 A lelki működés mindennapos élethelyzetekben való elemzése.

Pedagógia:

Ismeretnyújtás és ismeretfeldolgozás a nevelési folyamat sajátosságairól, összetevőiről.
 Pedagógiai szituációk gyűjtése, elemzése megadott szempontok alapján.
 Különböző nevelési nehézségek kezelésének megoldására készségfejlesztő gyakorlatok.
 Az érzelmek kifejeződésének megfigyelése, elemzése szerepjátékokban.
 Szakirodalom feldolgozása.

Pszichológia

Témakörök	Tartalmak
A pszichológia tudománya	A pszichológia fogalma, tárgya, helye a tudományok rendszerében. A pszichológia alap- és alkalmazott tudományai. Vizsgálati módszerei, történeti gyökerei.
A szervezet felépítése és működése	A magatartás biológiai alapjai. Az idegrendszer alpműködése.
Megismerési folyamatok. Érzékelés	A megismerési folyamatok jelentősége, fajtái. Az érzékelés fogalma, fajtái. Az érzékletek jellemzői, fajtái. Az ingerküszöbök.
Észlelés	Az észlelés szerveződése. Konstanciák, érzéki csalódások.
Figyelem, álom, ábránd	A figyelem fiziológiai alapja, működési mechanizmusa. A szűrőelmélet. Az orientációs reakció. Tulajdonságai (tartósság, terjedelem, megosztás, átvitel). Zavarai. Az alvás és ébrenlét ciklikus változása. Az alvás fázisai. Az álom, az ábrándozás.
Tudat és tudatállapotok	A tudat szerepe, jellemzői. Kialakulásának feltételei. Tudatállapotok. Féltekei lateralizáció. A tudatműködés zavarai.

Témakörök	Tartalmak
Emlékezés	Az emlékezés fogalma és fiziológiája. Az információfeldolgozás folyamata. A kettős emlékezés modellje. A rövid távú, hosszú távú memória. Az emlékezet fejlesztése, szerepe a tanulásban. A felejtés okai.
Képzelet	A képzelet fogalma, jellemzői, fajtái.
Gondolkodás	A gondolkodás feltétele. A gondolkodás fogalma, fajtái. A problémamegoldó gondolkodás folyamata. Gondolkodási stratégiák. Fogalomalkotás és kategorizáció. A kommunikáció és gondolkodás. Az intelligencia. A kreativitás.
Tanulás	A tanulás fogalma, értelmezése. A klasszikus kondicionálás. Az operáns tanulás. A verbális tanulás. A tanulási stílus, stratégiák. Hatékony tanulás.
Motiváció és érzelem	A motiváció alapfogalmai. A motívumtanulás alapvető formái. A humán motiváció jellemzői. Az érzelem fogalma, fiziológiai alapjai. Az érzelem jellemzői, fajtái, kifejeződései. Az aktiváció, emóció, motiváció.
A személyiség	A személyiség fogalma, értelmezése. A személyiségelméletek lényege, fő képviselői. A személyiségalakulás folyamata. Személyiségzavarok. Személyiségvizsgáló módszerek.
A szociálpszichológia mint tudomány	A szocializáció folyamata.
A társas kölcshatások világa	Az interakció, a kommunikáció. A pedagógiai kommunikáció. Kommunikációs zavarok.
Önismeret	Az önismeret forrásai. Az önismereti kerék. A Johari-ablak.
Más személyek megismerése	A fizikai és szociális észlelés. A gondolkodási sztereotípiák mások megismerésében (előítélet, stigma, címke, bűnbak).
Személyközi kapcsolatok	Szerep. Konfliktus. A konfliktus és ami mögötte van. A konfliktus fajtái. A kreatív konfliktuskezelés.

Témakörök	Tartalmak
A csoport szerepe a társas kapcsolatokban	A tömeg és csoport. Csoportformák. A kiscsoport rokonszenvi struktúrája. A csoport norma- és értékteremtő világa.

Pedagógia

Témakörök	Tartalmak
A pedagógia tudománya	A pedagógia tárgya, feladata. A pedagógia interdiszciplináris kapcsolatai. A pedagógiakutatás módszerei.
A pedagógia általános kérdései	A nevelés fogalma, célja. A nevelés fogalmának értelmezési szintjei. A nevelés feladatai a szükségletek rendszerében. Az alapvető szükségletek tartalma (biológia, biztonság, szeretet, tisztelet, önbecsülés, tudásvágy, szépség iránti önmegvalósítás). A szükségletkielégítés tanulási folyamata. A nevelés szükségessége és lehetősége. A személyiségfejlődést befolyásoló tényezők.
A gyermek és a pedagógus a nevelés folyamatában	A nevelés folyamata. A pedagógus szerepe. A pedagógus-etika. Nevelési módszerek. Szerepük a nevelés folyamatában. A nevelési módszerek osztályozása, elemzése. Az értékelés (jutalmazás, büntetés) szerepe. Szociális technikák alkalmazása a nevelési folyamatban. Gyakori nevelési nehézségek (agresszió, indulat, szorongás, félelem, gátlásosság).
A nevelés mint a viselkedés alakítása	Szokások, hagyományok a viselkedésminták elsajátításának folyamatában. Szükségletek és kielégítésük. Biológiai szükségletek. A biztonság szükségletének kielégítése. A szeretet szükségletének kielégítése. A tisztelet, a szabadság és az agresszió, a fegyelem szükséglete. A tudásvágy szükségletének kielégítése. Az esztétikai szükséglet kielégítése. Az önmegvalósítás szükségletének kielégítése.
A szocializáció szinterei	A családi nevelés mint a szocializáció színtere. Az intézményes nevelés mint a szocializáció színtere. Egyén, csoport, közösség a nevelés folyamatában.

*A továbbhaladás feltételei**Pszichológia:*

A tanulók tudják megnevezni a pszichológia alapfogalmait, a viselkedés biológiai alapjait, a pszichológia vizsgálati módszereit, alkalmazásuk lehetőségeit.

Tudják felismerni, besorolni és osztályozni az egyes lelki jelenségeket.

Legyenek képesek elemezni a tanulási folyamatot, a tanulási törvényeket és alkalmazási lehetőségeiket, a tanulás és az emlékezet kapcsolatát, az emlékezés funkcióját, az emlékezést serkentő tényezőket, a problémamegoldó gondolkodás folyamatát.

Tudják leírni az érzelmek jellemzőit, összetevőit, kifejeződésüket és fajtáit.

Tudják összehasonlítani a teljesítményt és az igény szintet.

Tudják a személyiséggel kapcsolatos alapfogalmakat.

Legyenek képesek azonosítani a személyiség definícióját és összehasonlítani saját személyiségük jellemzőivel.

Tudják összehasonlítani a fizikai és szociális észlelést.

Tudják elemezni az önismeret forrásait, a kommunikáció alapfogalmait, folyamatát, a hatékony, őszinte kommunikáció feltételeit.

Tudják leírni a kommunikációs zavarokat, jellemezni a kreatív konfliktuskezelés elveit.

Tudjanak elvégezni egyszerűbb szociometriai vizsgálatokat.

Pedagógia:

A tanulók tudják definiálni a pedagógia, nevelés fogalmát, megjelölni tárgyát.

Tudják megnevezni a nevelés cél-, feladat- és eszközrendszerét, ismertetni a nevelés rokon fogalmainak tartalmát.

Legyenek képesek körülírni az egyes szükségleteket és azok életkor szerinti változását, megkülönböztetni a nevelés jelentőségét az egyén és társadalom szempontjából, ismerjék fel az öröklés, a környezet és a nevelés kölcsönhatását.

Tudják értelmezni a nevelés folyamatát, a pedagógus modellszerepét, a pedagógus etikát.

Tudják jellemezni a nevelési folyamat sajátosságait, összetevőit, a leggyakrabban előforduló nevelési lehetőségeket és kezelésüket.

Példán keresztül tudják megválasztani a hatékony értékelési módokat.

Tudják elemezni a kívánt viselkedés megerősítésének és a nemkívánatos viselkedés kezelésének folyamatát.

Tudják ismertetni a családi és az intézményes nevelés szocializációban betöltött szerepét.

12. évfolyam**Évi óraszám: 192 óra***Belépő tevékenységformák**Pszichológia:*

Az ismeretnyújtó és ismeretfeldolgozó módszerek mellett egyéni és csoportos tapasztalatgyűjtés.

Az egyes életszakaszokra jellemző életkori sajátosságok megfigyelése, szituációban történő felismerése, elemzése, rendszerezése.

A szakirodalom feldolgozása egyéni és csoportos formában.

Pedagógiai szituációkról szóló videofilm elemzése.

Pedagógia:

Ismeretnyújtás és ismeretfeldolgozás a játék, a munka, a didaktika, a neveléstörténet témakörében.

Adatok gyűjtése a megfigyelés módszerével a játék, a munka és az oktatás területéről megadott szempontok alapján.

A megfigyelt pedagógiai szituációk elemzése.

Egyszerű szabadidős tevékenységformák irányításának megtervezése.

Szakirodalom feldolgozása.

Szerepjáték, szituációk elemzése.

Pszichológia

Témakörök	Tartalmak
A fejlődépszichológia mint tudomány	A fejlődépszichológia tárgya, feladata. A pszichikum filogenezisének és ontogenezisének kérdése. A pszichés fejlődés törvényei. Az egyedfejlődést meghatározó tényezők. Az érés—tanulás viszonya, a fejlődés értelmezése. Fejlődésméletek. Életkori periodizáció. A fejlődés zavarai.
Az újszülött- és csecsemőkor	A korszak általános jellemzői. A születés, a veleszületett és tanult reflexek. A csecsemő testi és mozgásfejlődése. A megismerő folyamatok. A csecsemő érzelmei. Az anya—gyermek-kapcsolat jelentősége. A beszédfejlődés.
A kisgyermekkor	A korszak általános jellemzése. A testi jellemzők és a mozgásfejlődés. A megismerési folyamatok. Beszédfejlődés. Az érzelmi-akaratit élet jellemzése. A szociális kapcsolatok fejlődése.
Az óvodáskor	A korszak általános jellemzése. Az óvodás testi és mozgásfejlődése. A megismerési folyamatok. A társas kapcsolatok. Az érzelmi-akaratit élet jellemzői. A beszéd fejlődése. A játék és egyéb tevékenységi formák. Az iskolaérettség.
A kisiskoláskor	Az életkor általános jellemzői. A megismerési folyamatok jellemzői. A beszédfejlődés, az írás, olvasás megtanulásának, a számfogalom kialakulásának pszichológiai alapjai.
A serdülőkor	A pubertáskor szakaszai, jellemzői. A pszichoszexuális fejlődés. A megismerő folyamatok jellemzői. Az érzelmi-akaratit élet jellemzői. Szociális kapcsolatok. Testkép, énkép, önértékelés fejlődése.
Az ifjúkor	Az ifjúkor általános jellemzői. Az érdeklődés alakulása. Az ifjú pálya- és párválasztása.
A felnőttkor	A szokásrend és személyiségstruktúra. A fizikai és szellemi teljesítmény viszonya. A felnőttkor szakaszai. Az agy funkcionalitása és a szellemi frissesség összefüggése. Érzelmi, akaratit elkötelezettségek. A klimax testi és pszichés panaszainak okai.

Témakörök	Tartalmak
Az öregkor és az aggkor	Az öregkor általános jellemzése. Az öregedés problémái.
A pedagógiai pszichológia mint tudomány	A pedagógiai pszichológia fogalma, tárgya. A pedagógiai hatás jellemzői. Válaszlehetőségek a pedagógiai hatásra.
A családi nevelés	A család szerepe a szocializációban. Családi légkör, nevelési stílusok.
A bölcsődei, óvodai nevelés	A gondozás, szokáskialakítás. Hospitalizáció. Helyes magatartási formák.
Az iskolai nevelés pszichológiai elemzése	Az iskolába lépés pszichológiai hatása. A pedagógus személyisége. A nevelés különleges esetei.

Pedagógia

Témakörök	Tartalmak
A játék	A játék fogalma, történeti kialakulása. Játékelméletek. A játék fajtái.
A munka	Egyéni szükséglet. A munka mint társadalmi, valamint a munka és a játék mint emberi tevékenység összehasonlítása.
Didaktika	A didaktika tudománya, alapfogalmai. Az oktatás célja, tartalma. Az oktatás folyamata. Az oktatás szervezeti és munkaformái. Az oktatás módszerei és eszközei. Az oktatási folyamat tervezése, értékelése.
Az oktatás történeti vonatkozásai	A magyar neveléstörténet főbb állomásai. Az egyetemes neveléstörténet főbb állomásai, kiemelkedő alakjai.

A továbbhaladás feltételei

Pszichológia:

A tanulók legyenek képesek felismerni az érés és a fejlődés törvényszerűségeit, meghatározó tényezőit, tudják értelmezni az érés és tanulás viszonyát, csoportosítani és jellemezni a fejlődés zavarait.

A pszichikus fejlődés életszakaszait és azok jellemzőit tudják azonosítani, értsék a korai anya—gyermek-kapcsolat jelentőségét, az éntudat kialakulása és a környezettel való kapcsolatának összefüggését.

Tudják értelmezni a személyiségváltozás és a játéktevékenység összefüggéseit.

Tudják jellemezni az óvodáskorú gyermek gondolkodásmódjának sajátosságait.

Értsék az akarat, az önkontroll és a feladattudat összefüggéseit az óvodáskorban, tudják elmondani az iskolaérettség kritériumait, komplex jellegét, tudják megmagyarázni a serdülőkori testi diszharmoniót.

Tudják jellemezni a testkép, énkép, önértékelés fejlődését.

Legyenek képesek értelmezni az ifjú pályaválasztás-érettségének mutatóit.

Tudják jellemezni a szokásrend és személyiségstruktúra, a fizikai és szellemi tevékenység viszonyát, tudják értelmezni a pedagógiai hatás lényegét, törvényszerűségeit, jellemezni a nevelési feladatok és a motiválás összefüggését.

Tudjanak elemezni nevelési helyzeteket, tudják értelmezni a családi nevelés hatásának és a személyiség fejlődésének összefüggéseit.

Ismernék a bölcsődei, óvodai közösség alakulásának folyamatát, a gondozási tevékenység és a helyes magatartási szokások pszichológiai kérdéseit, az iskolai gyermek- és nevelőközösség pszichológiai jellemzőit, tudják értelmezni a tanulók megismerésének kiemelt szerepét a nevelőmunkában.

Tudják osztályozni a nevelés különös eseteit, elmondani tüneteit, okait és a problémakezelés módjait.

Pedagógia:

A tanulók tudják definiálni a játék fogalmát, ismertetni jellemző sajátosságait, nevelőértékét. Tudják felismerni a különbséget a gyermek és a felnőtt munkatevékenysége között. Néhány példán keresztül tudják bemutatni a munka személyiségfejlesztő hatását.

A játékot és a munkát tudják összehasonlítani pedagógiai és pszichológiai szempontból.

Tudják definiálni a didaktika fogalmát, ismertetni a didaktika alapfogalmait, az oktatás célját, tartalmát, követelményeit, a tantervek fajtáit, jellemzőit.

Tudják jellemezni az oktatás szervezeti és munkaformáit, értelmezni a munkaformák és az életkori sajátosságok összefüggéseit.

Tudják jellemezni az értékelés szerepét, formáit, funkcióját a nevelési folyamatban.

Tudják ismertetni a neveléstörténet helyét a neveléstudomány rendszerében, az egyes korok nevelési értékeit.

Tudják bemutatni az egyetemes magyar neveléstörténet főbb állomásait, kiemelkedő alakjait, a jelenlegi magyar közoktatási rendszer jellemzőit.

OKTATÁSI SZAKMACSOPORTOS ALAPOZÓ GYAKORLATOK

11—12. évfolyam

Célok és feladatok

A tantárgy ismertesse meg a tanulókkal az óvodában, általános iskolában, napközi otthonban, bentlakásos intézményben folyó nevelő, gondozó, oktató munkát.

Az elméleti ismeretek gyakorlatban való megfigyelése, alkalmazása segítse elő a pszichológiai és pedagógiai műveltség-tartalmak elmélyítését.

A gyermekekkel, gyermekcsoportokkal való kapcsolatteremtés élménye segítse pályaválasztási döntésüket.

Tudatosítsa azokat a magatartás- és viselkedésmintákat, amelyek a nevelői hivatás betöltésében nélkülözhetetlenek.

Fejlessze a tanulók kognitív és szociális kompetenciáját, segítse az önfejlesztő személyiség kialakulását.

Fejlesztési követelmények

Az intézménylátogatás során a tanulók ismerjék meg az adott intézmény célját, feladatát, szervezeti felépítését, az intézményben dolgozók munkáját, feladatát, legyenek képesek az elméletben tanultakat gyakorlati tapasztalatokkal összekapcsolni. Legyenek képesek néhány fős gyermekcsoport szabadidős tevékenységébe bekapcsolódni, különféle játékokat kezdeményezni, irányítani és adott gyermekcsoportban gondozási és szervezési feladatokat ellátni. Szerezzenek tapasztalatot a gyakorló intézmény (óvoda, iskola, nevelőotthon) nevelőmunkájáról, kapcsolatairól.

A tanulók magatartása és személyisége tükrözze azokat a pozitív nevelői személyiségjegyeket, amelyek feltételei az eredményes nevelőmunkának, az önfejlesztő személyiség kialakulásának.

A tanulók legyenek érzékenyek mások problémáira, segítőkészek azok megoldásában. Tudjanak kommunikálni környezetükkel, tudják pontosan kifejezni gondolataikat.

A tanulók tudják alkalmazni azokat az ismereteket, amelyeket gyakorlati megfigyeléseik során szereztek.

11. évfolyam**Évi óraszám: 74 óra***Belépő tevékenységformák*

Egyéni és csoportos hospitálás. Megfigyelés a gyakorlólhelyen az előre megadott szempontok alapján.

A látott tevékenységek elemzése.

Saját körben helyzetgyakorlat és játék.

Témakörök	Tartalmak
Pedagógiai megfigyelés	Alkalmazott módszerek, eszközök megfigyelése. A gyermekek tevékenységének, viselkedésének megfigyelése. A pedagógus személyiségének, vezetési stílusának, szervező, irányító, ellenőrző, értékelő tevékenységének megfigyelése. Gondozási, egészségnevelési feladatok megfigyelése, elemzése. A differenciálás lehetőségeinek megfigyelése.
Pszichológiai megfigyelés	Az egyes tevékenységek pszichológiai szempontú megfigyelése az aktiváció—emóció—motiváció összefüggésében. A gyermek—gyermek, gyermek—pedagógus kapcsolatának megfigyelése.

A továbballadás feltételei

A tanulók tudják elmélyíteni az elméletben megtanult pedagógiai és pszichológiai ismereteiket a gyakorlatban megfigyeltekkkel.

A megfigyelt tevékenységek irányításában alkalmazott módszereket, eszközöket, vezetési stílust, ellenőrző, értékelő tevékenységet a megadott szempontok alapján elemezzék.

12. évfolyam**Évi óraszám: 64 óra***Belépő tevékenységformák*

Egyéni és csoportos hospitálás.

Gyakorlóhelyi megfigyelés az előre megadott szempontok alapján.

A látott tevékenységek elemzése.

A foglalkozáshoz szükséges eszközök előkészítése (vagy elkészítése).

Csoporttársak előtt egy adott gyermekcsoportban játék vagy szabadidős tevékenység irányítása a megadott feladat alapján.

A végzett tevékenység elemzése.

Témakörök	Tartalmak
Csoportos hospitálás:	
—Pedagógiai megfigyelés	Szabadidős tevékenységek megfigyelése. Gondozási feladatok megfigyelése. A differenciális lehetőségeinek megfigyelése.
—Pszichológiai megfigyelés	A gyerekek életkori és egyéni sajátosságainak megfigyelése. Az egyes tevékenységek pszichológiai szempontú megfigyelése (játék, munka, oktatás).
Gyakorlófoglalkozás	Írásbeli előkészület. Gyakorlati előkészület. Gyakorlófoglalkozás. A tevékenység elemzése.

A továbbhaladás feltételei

A tanulók tudjanak megtervezni, megszervezni, irányítani szabadidős vagy gondozási tevékenységet. Tudják a tapasztaltakat önállóan elemezni és értékelni, észrevételeiket dokumentálni.

Legyenek képesek a differenciálás alkalmazására.

Ismerjék fel a gyermek életkori sajátosságainak megfelelő tevékenységformákat.

Legyenek képesek önállóan felkészülni a gyakorlati foglalkozásokra.